

Debreceni Ítéltábla

Bf.II.178/2022/8.sz.

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2022. június 13. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

Az életveszélyt okozó testi sértés büntettének kísérlete és más bűncselekmények miatt és társa ellen indított büntetőügyben a Debreceni Törvényszék 2022. február 14. napján meghozott 24.B.341/2021/35. számú ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] A Debreceni Törvényszék fenti számú ítéletével I. rendű vádlottat testi sértés büntettének kísérlete [Btk. 164. § (1) bekezdés (8) bekezdés] miatt és testi sértés büntettének kísérlete [Btk. 164. § (1) és (3) bekezdés] miatt halmazati büntetésül egy év tíz hónap szabadságvesztésre ítélte, melynek végrehajtását kettő évi próbaidőre felfüggesztette. II. rendű vádlottat testi sértés büntette [Btk. 164. § (1) és (3) bekezdés] miatt, mint különös visszaesőt kettő év szabadságvesztés büntetésre és kettő év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozatát mindkét vádlott esetében börtönben határozta meg. Kimondta, hogy I. rendű vádlott a kiszabott szabadságvesztés utólagos végrehajtása esetén annak kétharmad részének, de legkevesebb három hónapnak a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra, míg megállapította, hogy II. rendű vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható. E vádlott tekintetében a Debreceni Törvényszék 19.Bpk.641/2019/2. számú összbüntetési ítéletével kiszabott egy év nyolc hónap börtönbüntetésből engedélyezett feltételes szabadságot megszüntette. Rendelkezett továbbá az eljárás során lefoglalt bűnjelekről, valamint a felmerült bűnügyi költség megtérítéséről.

[2] Az ítélet ellen az ügyészség I. rendű vádlott terhére büntetése súlyosítása, végrehajtandó szabadságvesztés büntetés és közügyektől eltiltás kiszabása érdekében; míg II. rendű vádlott és védője elsősorban felmentésért, másodsorban enyhítés végett jelentett be fellebbezést. I. rendű vádlott és védője az elsőfokú ítéletet tudomásul vették.

[3] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.85/2022/2. számú átiratában az I. rendű vádlott terhére bejelentett ügyészi fellebbezést fenntartotta, míg a védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást az eljárási szabályokat megtartva folytatta le, az általa megállapított tényállás megalapozott, mely tényállásból okszerűen következett a vádlottak bűnösségére és cselekményeik jogi minősítése is helyes. A jogi indokolást részben indítványozta kiegészíteni azzal, hogy a I. rendű vádlott által a sérelmére elkövetett cselekmény miatt értékelendő a

testi sértés körében. A büntetés kiszabása körében kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság I. rendű vádlottal szemben igen enyhe szankciót alkalmazott, az nem áll arányban a cselekmény konkrét tárgyi súlyával és a bűnösségi körülményekkel. Ezzel szemben II. rendű vádlott tekintetében a bünteteskiszabási elveknek megfelelő szankció született. Mindezekre figyelemmel indítványozta, hogy a Debreceni Ítéltábla tanácsülésen eljárva I. rendű vádlott büntetését súlyosítsa, egyebekben az ítéletet hagyja helyben.

[4] II. rendű vádlott védője a fellebbezését a következőkkel indokolta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, mivel a törvényszék a történeti tényállás teljes feltárására nem törekedett. Nem értékelte kellő súllyal II. rendű vádlott azon vallomását, mely szerint a sértettel szembeni fellépése a jogos védelmi helyzet körében értékelendő. A tettegességgig fajuló vitát nem II. rendű vádlott kezdeményezte, és nem ő volt az, aki rátámadt a sértettre. Ezzel szemben pont az állapítható meg, hogy a sértett volt az, aki egy deszkával először megtámadta, fejbe ütötte őt, támadása jogtalan támadásnak tekinthető. Erre figyelemmel eltérő tényállás megállapítását, végső soron II. rendű vádlott felmentését, avagy büntetésének jelentős enyhítését indítványozta. Ezen utóbbi tekintetében kérte figyelembe venni II. rendű vádlott együttműködési készségét, a rendezett családi körülményét, az időmúlást és a sértetti közrehatást is.

[5] A Debreceni Ítéltábla a kétirányú fellebbezés folytán az elsőfokú bíróság ítéletét, illetve az azt megelőző eljárást az ügyészi indítványnak megfelelően a Be. 598. § (2) bekezdése szerinti tanácsülésen bírálta el, mivel az ügyben nyilvános ülés vagy tárgyalás kitűzését senki nem indítványozta.

[6] A védelmi fellebbezés terjedelme miatt a korlátozott felülbírálat szabályai jelen ügyben nem voltak alkalmazhatóak, így a felülbírálat a Be. 590. § (1) bekezdése szerint teljeskörű volt. Ez a Be. 590. § (2) bekezdése alapján azt jelentette, hogy a felülbírálat kiterjedt az eljárási szabályok megtartásának vizsgálatára, a bizonyítás törvényességére, a tényállás megalapozottságának vizsgálatára, a bűnösségre vont következtetés és a minősítés helyességére, a kiszabott büntetés és az ítélet egyéb rendelkezéseinek ellenőrzésére is. Emellett az ítéltábla vizsgálta azt is, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása megfelel-e a törvény előírásainak.

[7] Az eljárási szabályok felülvizsgálata körében azt állapította meg, hogy a Debreceni Törvényszék eljárása során semmilyen perjogi hibát nem valósított meg, ítélete felülbírálatra alkalmas volt, a fellebbezések eljárási szabálysértésre nem is hivatkoztak.

[8] A tényállás részbeni megalapozatlanságára hivatkozó, s ezáltal II. rendű vádlott felmentését célzó védelmi fellebbezés nem alapos.

[9] A Debreceni Törvényszék az ügyfelderítési kötelezettségét teljesítette, az ügyben a szükséges mértékű bizonyítást felvette. Részletesen foglalkozott a vádhatóság által felajánlott bizonyítékokkal és megvizsgálta a vádlottak védekezését is. E védekezés ellentmondástól mentesnek nem tekinthető. II. rendű vádlott eljárás során tett nyilatkozatait vizsgálva megállapítható, hogy a beismeréstől valójában a jogos védelmi helyzetre való hivatkozásig eljutva változtatta meg a nyilatkozatát. Bár az elsőfokú bíróság részletesen nem elemezte e vallomások lényeges tartalmi elemeit, azonban ítéletéből nyomon követhető az,

hogy a tényállást mely bizonyítékra, milyen okból alapította. Kétségtelen, hogy az ehhez hasonló ügyekben nem példa nélkül való a terhelti nyilatkozat ilyen irányú megváltoztatása, azonban ez önmagában nem jelenti azt, hogy a ténymegállapító bíróság köteles is elfogadni a megváltoztatott vallomást. A bizonyíték értékelési tevékenység pont azt jelenti, hogy a bíróság az eltérő tartalmú vallomásokat vizsgálja meg és dönt azok elfogadhatóságáról, nevezetesen arról, hogy a különböző tartalmú vallomások az egyéb bizonyítékok mennyiben támasztják alá. Jelen ügyben is ez történt. Az elsőfokú bíróság ezért nem tévedett akkor, amikor az ítélet [25] bekezdésében azt rögzítette, hogy II. rendű vádlott és a sértett között egy kölcsönös dulakodás alakult ki és ennek során keletkeztek a sértett sérülései. Ilyen körülmények között a jogos védelmi helyzetre történő hivatkozás alaptalan és nem foghatott helyt a védőnek a tényállás részleges megalapozatlanságára vonatkozó érvelése sem. A törvényszék által megállapított tényállás minden tekintetben megalapozott, az nem tekinthető hiányosnak, nem felderítetlen, nem iratellenes és tényből tényre történő helytelen következtetés sem érhető tetten. A védelmi fellebbezés valójában a bizonyítékok okszerű értékelésén keresztül támadta a tényállást, ez a másodfokú eljárásban értelemszerűen eredményre nem vezethetett.

[10] A Debreceni Törvényszék a megalapozott tényállásból okszerűen következtetett mindkét vádlott bűnösségére és cselekményük jogi minősítése is megfelel az anyagi jognak.

[11] I. rendű vádlott tekintetében azonban a jogi indokolás a vádhatósági érveknek megfelelően kiegészítendő az alábbiakkal. Az elsőfokú bíróság a vádirati minősítést elfogadva I. rendű vádlottat életveszélyt okozó testi sértés büntett kísérletében mondta ki bűnösnek a sértett sérelmére megvalósított cselekménye miatt. Figyelemmel arra, hogy I. rendű vádlott kést használt és sértettet a felső testén két alkalommal és közepes erővel megszúrta, szükséges elhatárolni az életveszélyt okozó testi sértés kísérletétől az emberölés kísérletét.

A Kúria 3/2013. Büntető Jogegységi Határozata az emberölés büntettének tárgyi tényezőiről szóló I.A. pontja rámutatott, hogy az emberi testnek vannak olyan részei, amelyek önmagukban életfontosságú szerveket tartalmaznak. Ilyennek minősül a mellkas és annak hátsó fali része is. Az ezeket ért támadások általában a sértett azonnali vagy rövid idő alatt bekövetkező, esetleg csak műtéti úton elhárítható halálához vezethetnek. Ezzel együtt az elsőfokú bíróság I. rendű vádlott cselekvőségét helyesen nem emberölés büntett kísérletének minősítette. Az ölési szándék szempontjából az elkövetéskori tudattartalomnak van kiemelkedő jelentősége, melyre a jogegységi határozatban felsorolt tárgyi és alanyi oldal együttes vizsgálata alapján lehet következtetni. Ez alapján a már említett sérült testtájék, a használt eszköz, az erőbehatás nagysága inkább az ölési cselekmény mellett szól, ugyanakkor a vádlott csapkodó jellegű szúrása az ellen hatott. Az alanyi oldal vizsgálatánál rögzíthető, hogy a vádlott és a sértett közötti konfliktushelyzet nem előzmény nélküli, veszekedések korábban is előfordultak. Ilyen körülmények között valóban nem lehet minden kétséget kizáróan megállapítani azt, hogy I. rendű vádlottat ölési szándék vezette, erre igazából nem is volt oka. Szándéka így testi sértés okozására irányult, az eredmény tekintetében pedig a következményekbe belenyugodott. Ezért helyes a cselekmény elsőfokú bíróság általi minősítése.

A II. rendű vádlott cselekményének minősítése ugyancsak törvényes.

[12] A büntetés kiszabása körében előterjesztett súlyosításra és enyhítésre irányuló fellebbezéseket sem találta alaposnak az ítéltábla.

[13] I. rendű vádlott cselekvősége a halmazati büntetés szabályai alapján kettő évtől nem egész tizenegy évig terjedő szabadságvesztéssel büntethető. Ehhez képest valóban méltányos tartamban szabta ki a törvényszék e vádlott büntetését, ugyanis – ahogy arra helyesen hivatkozott – enyhítő szakasz alkalmazásával egy év tíz hónap börtönbüntetésben határozta azt meg. Tette ezt a I. rendű vádlott vonatkozásában helyesen megállapított enyhítő körülmények nagy száma és jelentős súlya miatt. E büntetés kiszabásával az ítéltábla maradéktalanul egyetértett. Azt eltúlzottan enyhének nem találta, a fokozatosság és az ultima ratio elvét is figyelembe véve annak súlyosítása nem indokolt. Nem tévedett a szabadságvesztés próbaidőre történő felfüggesztésénél sem.

[14] II. rendű vádlott esetében is a büntetési céloknak és a büntetés kiszabási elveknek megfelelő büntetést alkalmazott. Figyelembe vette, hogy II. rendű vádlott a bűncselekményét nem sokkal a korábbi szabadságvesztés büntetéséből feltételes szabadságra bocsátás után követte el, a vádlott különös visszaesőnek minősülő bűnismétlő, aki szinte kivétel nélkül hasonló, erőszakos bűncselekmények miatt került összeütközésbe a törvénnyel.

[15] Tekintettel arra, hogy a törvényszék ítélete a járulékos kérdésekről is mindenben törvényesen határozott, ezért az ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Be. 604. § (1) bekezdés a) pontja, valamint 605. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben írtaknak megfelelően helybenhagyta.

[16] Az ítéltábla jelen határozata elleni fellebbezést a Be. 615. § (5) bekezdése kizárja.

Debrecen, 2022. június 13.

Dr. Gömöri Olivér sk. tanács elnöke, Dr. Toma Attila sk. előadó bíró, Dr. Sörös László sk. bíró

Záradék: A Debreceni Törvényszék 24.B.341/2021/35. számú ítélete a másodfokú határozat által a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen 2022. június 13.

Dr. Gömöri Olivér sk.
a tanács elnöke